

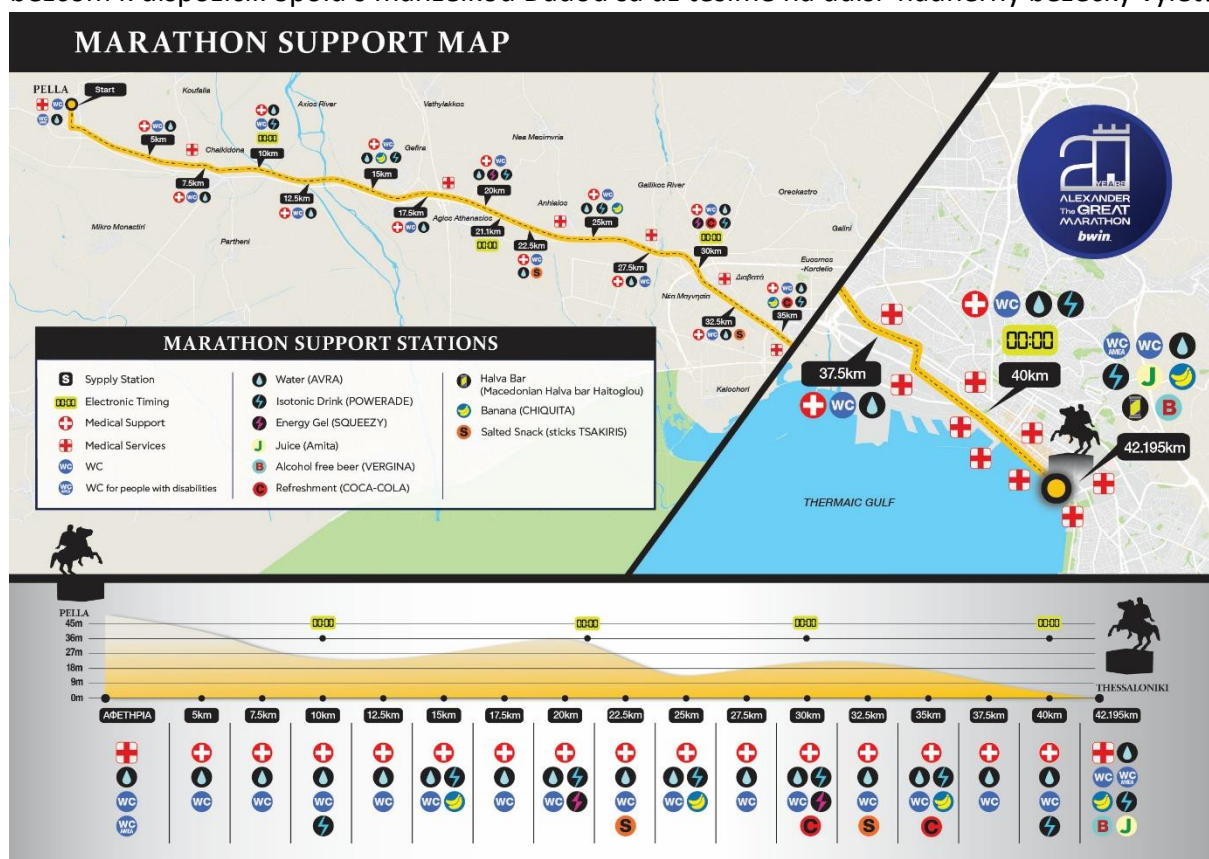

Pred zrakom bohov z Olympu 20. Alexander the Great Marathon, Solún

Solún, 26.04.2026

Ponuka, aká sa neodmieta

Kamarátka Eva nás do Grécka pozvala už viackrát, vždy bez odozvy. Potom našla ten správny kľúč. Pozvánka na kvalitný medzinárodný maratón v Solúne, ktorý je členom Medzinárodnej asociácie maratónov (AIMS), patrí k ponukám, aké sa neodmietajú. Kontrolujem letecké spojenia, sú priame a lacné. Najmä lety z Budapešti majú veľmi priaznivú cenu, navyše sa do hlavného mesta Maďarska možno z Košíc ľahko dostať pravidelnou dopravou. Na podujatie s dátumom 26.04.2026 podávam prihlášku už v júli 2025, štartovné predstavuje príjemných 35 eur. Maratón Alexandra Veľkého, ktorý oslavuje v roku 2026 svoje 20. výročie, ponúka ochutnávku bohatej histórie. Trasa vedie z Pelly, rodiska legendárneho dobyvateľa, a končí v prístavnom Solúne, druhom najväčšom meste Grécka. Z elegantnej mapy na webovej stránke podujatia je zrejmé, že na trati sa striedajú nevýrazné klesania a stúpania. Cieľový profil sa nachádza ani nie 50 m pod výškovou úrovňou štartu. Organizátori presne vyznačili miesta občerstvovania, s precíznou informáciou, ktoré značky gélov a nápojov budú bežcom k dispozícii. Spolu s manželkou Dadou sa už tešíme na ďalší nádherný bežecký výlet!

Na správnej ceste

Príprava na aprílový maratón bola pestrá. Na dlhšie víkendové tréningy som striedavo vybiehal z Košíc v cyklistickom sprievode Dady, alebo so Zuzkou. Zvyčajne zrána, často ďaleko - až kdesi tam, kde ešte chodci bežcom zdravia. Neraz sme stretávali svižne upaľujúceho Tibora Sahajdu, najlepšieho slovenského maratónca 21. storočia. Bol to jasný signál, že sme na správnej tréningovej ceste! Vyskúšal som aj trail. So skupinou „pacientov“, združených pod značkou „Train to trail“ ktorí sa valia zľadovatenými lesnými chodníkmi v tempe mojich intervalových úsekov, to zmysel nedávalo. Zato ochutnávka lesných zákutí v primeranom tempe, ktorú šéfka spomínanej partičky Monika pripravila špeciálne pre Zuzku a pre mňa, bola perfektná! Nabehané kilometre pribúdali aj po večeroch počas pracovného týždňa. V metropole východného Slovenska sa trénuje dobre, či sneží, či mrzne. Vyčistené, posypané a dobre osvetlené chodníky, nádherné námestie s dominantnou katedrálou svätej Alžbety – v takých kulisách kilometre pribúdajú ľahko.

Myslím, že môže byť

Za miesto generálky na aprílový maratón v Grécku som si zvolil 30. ročník uznávaného marcového Čechovského polmaratónu. Pri registrácii mi už z diaľky zakýval Tibor Sahajda. Spoznali sme sa v roku 2007, pred bratislavským polmaratónom, vďaka spoločnému ubytovaniu v hoteli Zlatá hus. Vtedy ešte mladíček Tibor, ktorý v Bratislave štvrtým miestom potvrdil chýr o svojom veľkom talente, mi v deň pred pretekmi ukázal, ako vyzerá rozcvička elitného bežca. Našťastie som sa nesnažil kopírovať rozsah a tempo jeho cvičení – inak by som pravdepodobne skončil skôr v zdravotníckej opatere, ako na štarte polmaratónu. Po takmer dvadsiatich rokoch sme sa teda opäť stretli na polmaratónskej trati. Ostrieľaná slovenská vytrvalecká jednotka sa na stupni víťazov vkladila medzi dvoch Keňanov, mne sa podarilo dobehnúť so sekundovým odstupom za ambicióznou Katkou Paulinovou, maratónkyňou s výkonnosťou pod štyri hodiny, spolužiačkou môjho syna zo základnej školy. Zasurfoval som v archívoch, Tibor aj ja sme dnes bežali výrazne rýchlejšie, ako pri prvých spoločných pretekoch v Bratislave. Tých dvadsať rokov sme zjavne nepredriemali! Myslím, že môže byť, komentujem svoj čas 1:52:49. V Solúne sa nestratím.

Za chuťami a vôňami Grécka

Lacné letenky maratónskemu turizmu svedčia. Do Budapešti sa luxusne nechávame priviezť pravidelnou a pritom flexibilnou dopravou, mikrobused spoločnosti Silverline. Pokračujeme letecky, pohľad na svet z výšky, doplnený o krídlo s nápisom Ryanair, je nádherný.

Čoskoro nás víta letisko v Solúne, odtiaľ smerujeme do Larissy, centra Tesálie, kde pre nás starostlivá hostiteľka Eva pripravila mnoho milých prekvapení. Navždy mi v pamäti ostanú srdeční ľudia, hlučné taverny s chutnými a pestrými stredomorskými pochúťkami, skoré ranné tréningy v uliciach prevoňaných kávou a všakovakým pečivom, slniace sa mačky, krásne muzeálne exponáty v excelentnom Diochromatickom múzeu, aj zákutia parku pri rieke Pinios s pamätníkmi pripomínajúcimi slávne grécke osobnosti európskeho formátu. Deň pred štartom sa autobusom premiestňujeme späť do Solúna, miesta registrácie maratóncov a cieľového bodu nášho maratónu. Z autobusu obdivujeme nádhernú krajinu, ktorej dominuje zasnežený Olymp, tak trochu pripomínajúci Západné Tatry.

Solún, mesto spojené so slovenskou históriou

Prvoradou sobotňajúcou úlohou je vyzdvihnutie štartovacieho balíčka so štartovým číslom a kriklavozeleným tričkom v dizajnovnej úprave zdôrazňujúcej dvadsiate narodeniny podujatia. Na modernom štadióne Kavtanzoglio všetko funguje perfektne. Vidiac moju polokošeľu so slovenským znakom, rozbehne sa ku mne dievčinka z organizátorského tímu a s úsmevom sa vyznáva z lásky k Bratislave. Cítíme sa tu byť vítaní, vychutnávame si typický registračný ruch. Ostáva nám čas aj na prehliadku niektorých pamätihodností mesta, spojeného so slovenskou históriou. Práve zo Solúna – ako je mnohým známe - pochádzali Konštantín (Cyril) a Metod, byzantskí bratia, ktorí v roku 863 prišli na Veľkú Moravu na pozvanie kniežaťa Rastislava. Ich misia mala nielen náboženský význam, veď kresťanstvo už bolo na našom území rozšírené. Viac išlo o politický a kultúrny prínos, hoci aj na túto tému sú rôzne názory. Faktom je, že staroslovienčina sa stala vďaka solúnskym bratom štvrtým oficiálnym liturgickým jazykom. "Apoštolom Slovanov" je v Solúne zasvätený moderný kostol, my sme pri prechádzkach dali prednosť starším pamiatkam z rímskeho a byzantského obdobia - budovám ktoré boli už v čase pôsobenia vierozvestcov staré pár storočí. Prekvapivo sú napospol obštané panelákmi – miesta je tu málo, pamiatok veľa.

Zbohom, sladké driemoty

Nedeľa! Podľa meteorologickej predpovede má byť dnešný deň tým najteplejším v nevyspytateľnom apríli. Zvonenie budíka pretína sladké driemoty, z ubytovania odchádzame o piatej, aby sme s rezervou stihli interval, v ktorom sa autobusy s bežcami presúvajú od štadióna Kavtanzoglio do Pelly, odkiaľ sa vrátíme späť po vlastných. Je ešte tma a pomerne chladno, zato život v uliciach Solúna pulzuje naplno. Z klubov sa ozýva hudba, hlúčky mladých ľudí veselo kráčajú mestom. Lúčim sa s Dadou, naskakujem do jedného z pristavených autobusov, ktoré sa postupne plnia a vzápätí pohýňajú k miestu štartu. Rodisko Alexandra Veľkého nás víta typickým predštartovým hmýrením. Ako prvý mi do oka padne súvislý a dlhý rad prenosných toaliet. Do štartu ostáva hodina a štvrt, zdá sa, že organizátori mysleli na všetko. Bežci, ktorým vadí chlad, sa schovávajú v informačnom centre. Tiež sa idem trochu ohriať. Obzerám si veľké panely s grafickým zobrazením neveriteľnej výpravy Alexandra Veľkého, ktorý sa v roku 336 p.n.l. po vražde svojho otca stal vo veku dvadsať rokov kráľom Macedónska, zjednotil grécke mestské štáty a podnikol triumfálnu a krvavú výpravu, počas ktorej si podmanil mocnú Perzskú ríšu a dobyl ďalšie obrovské územia až po Himaláje. Do Pelly sa už nevrátil, zomrel vo veku tridsaťtri rokov. Vďaka stovkám nabehaných tréningových kilometrov a stovkám prečítaných strán o Alexandrovi Veľkom cítim, že Pella je presne to miesto, kde chcem teraz byť.

Z Pelly

Na malom námestí dvojtisícového mestečka,, v ktorom toho po rímskej pustošiacej nadvláde zo slávnych časov veľa neostalo, sa pod malou jazdeckou sochou Alexandra schýľuje k štartu. Teplomer ukazuje príjemných dvanásť stupňov, na hodinách sa objavujú číslice 7:30. Tri, dva, jeden - a zástup bežcov vybieha na trať. Kilometrové klesanie strieda jemné stúpanie a tento scenár sa v mierne zvlnenej krajine niekoľkokrát opakuje. Bežíme po ceste, akej u nás hovoríme „okreska“, lemujú ju kríky a agátové remízky, občasne využité bežcami aj bežkyňami na potreby, ktoré majú maratónci úplne rovnaké, ako ostatní ľudia. Vbiehame na štvorprúdovku, z ktorej máme vyhradenú celú polovicu, slnko pripaľuje viac a viac. Miesta občerstvenia sú našťastie relatívne pravidelne rozmiestnené zhruba po dva a pol kilometri. Všade si beriem pollitrovú fľašu minerálky, časť vody vypijem, časťou si

chladím zátylok. Úpal som už na maratóne dostal a nechcem túto skúsenosť opakovať. Schovávam sa pod šiltovkou, odkryté časti tela si chránim opaľovacím krémom. Dokonca aj bežeckú vestu som si vzal – zopár nepríjemných sklamaní s občerstvením mám stále v pamäti. Bežím s rezervou, zľahka. Medzičas v polovici - 2:14:22 - dáva predpoklad, že beh dokončím v čase pod 4:30, čo je lepšie, než aritmetický priemer z tucta mojich doterajších maratónov.

Do Solúna

Thessaloniki či Solún? V gréčtine samozrejme Thessaloniki – meno dal mestu Kassandros, jeden z popredných veliteľov v Alexandrovej armáde, podľa mena svojej manželky a zároveň Alexandrovej sestry. V slovenčine sa ujala skrátaná a pozmenená podoba Solún. Druhá polovička trate končiaca v tomto nádhernom prístavnom meste svojím výškovým profilom lahodí bežcom, prevláda veľmi mierne klesanie. Napriek stúpajúcej teplote zrýchľujem a predbieham ďalších a ďalších maratónco. Vydržím to? Na tridsiatom kilometri sa mi zdá, že určite. Na tridsiatom piatom stále necítim žiadne „nárazy do steny“, ani psychickú únavu. Poháňa ma radosť z behu, hoci povzbudzovania zvonku je málo, iba sem tam sa v usadlostiach a mestečkách pri trati hlasno ozývajú nepočtení fanúšikovia. Vyhovuje mi to. Na štyridsiatom kilometri definitívne cítim, že dnešný beh dokončím bez veľkého trápenia. Bežíme po nábrežnej promenáde, napravo sa nám otvára pohľad na svieže farby Egejského mora, v diaľke svieti zasnežený hrebeň bájneho Olympu. Bohovia na nás pozerajú spaľujúcim pohľadom, ale cieľ je už blízko. Atmosféra graduje, povzbudzujú nás početné davy pri najznámejšej pamiatke miesta, Bielej veži. Míňam métu 42 km a ešte trochu zrýchľujem. Tak som si to vysníval!

V cieľi!

Pár desiatok metrov pred cieľom začujem vedľa trate zvučný hlas Dady a už o pár sekúnd vbieham do cieľovej brány. Na krk mi vešajú malú „žehličku“, ako som pre seba nazval medailu, ktorá zakomponovaním čísla dvadsať do dizajnovej podoby získala trochu zvláštny tvar. Hotovo! Usmiaty kráčam k Dade a samozrejme aj k Eve, ktorá sa prišla presvedčiť, že dôležitý bežecký dielik hladko zapadol do skvelej mozaiky nášho gréckeho výletu. Chce to spoločnú fotografiu! Na preteky som si obliekol tyrkysové tričko, pripomínajúce storočnicu

maratónu v Košiciach. Keby tu bol Evin grécky manžel Niko, tak ho podpichnem – v Košiciach sme bežali už osemdesiaty ročník, kým ste sa spamätali aj v Solúne a nadviazali na legendárny príbeh z vlastnej histórie... Dobré pocity znásobuje pohodlie a chládok v parku, kde preteky končia. Ľahnem si pod mohutný javor, pomaly upíjam z nealkoholického piva a hodnotím dnešný výkon. Výsledný čas 4:25:54 ma teší, druhú polovicu trate som zabehol o dve a pol minúty rýchlejšie, než prvú. V situácii, kedy pár bežcov pred hroziacim kolapsom z trate zdravotníci odviezli a iným pomohli vyhnúť sa spáleniu pripravenými sprejmi, si to veľmi vážim. K poklone organizátorom pridávam ešte ďalšie detaily. Vrecko s bundou a teplákmi, ktoré som vložil v Pelle do úschovne, mi šikovné dievčatá v cieľi vydávajú bez čakania, za pár sekúnd. Nechýbajú masérské služby, rozhodnem sa ich vyskúšať. Za krátku chvíľu som na stole, cítim, ako sa stuhnuté svaly uvoľňujú. Jedným slovom paráda! Medzičasom do cieľa vbiehajú ďalší a ďalší bežci, medzi nimi s časom 5:24:17 ultramaratónska legenda Dean Karnazes, šesťdesiatdvaročný Američan gréckeho pôvodu, autor viacerých motivačných kníh. Behá stále, podozrievam ho však, že už nie v stave totálnej eufórie. Viacerí dobiehajúci toho majú plné zuby, mne zostalo dosť energie na ďalšie objavovanie mesta, čo s Dadou náležite po krátkom oddychu využívame v deň pretekov i na druhý deň. Na záver sme si nechali dve exkluzívne miesta - Bielu vežu a jej šesť muzeálnych poschodí a samozrejme aj impozantnú jazdecká sochu Alexandra Veľkého na promenáde pri mori.

Maratón v Grécku? Ne, ne, ne!

Pri príchode do kolísky maratónu sme v rozhovoroch často počuli energické „ne, ne, ne“, znejúce ako tvrdé záhorácke „ne“ s rýchlou východniarskou dikciou. Ako možno tušíte, znamená to „áno“. Výberu Grécka, ako miesta maratónskeho výletu, dávam tiež takúto jasné áno. O pamiatkach, ktoré môžeme vidieť v Aténach, Solúne, na Rodose, či Kréte, asi netreba dlho diskutovať, kulinárska povest' krajiny je bez pochyby tiež výborná. V Solúne ma Gréci presvedčili aj výbornou organizáciou. Možno až na maratónske tričká. Pôvodne ich mala dodať prestížna spoločnosť Ron Hill, reálne som dostal vizuálne vydarený, ale ledabolo ušitý neznačkový kúsok. Takáto drobnosť sa dá ľahko odpustiť... Z letiska odlietame plní vďačnosti k našej hostiteľke Eve, bohatší o nádherné zážitky. Z výšky sa lúčime s Gréckom, dychberúce pohľady tentoraz dopĺňa krídlo s nápisom Wizzair. 26. apríl 2026 ostane v našej

pamäti ešte dlho predlho! Veľkými písmenami sa zapísal aj do svetovej histórie športu, špeciálne maratónu. Keňan Sabastian Sawe zvíťazil na pretekoch v Londýne v novom svetovom rekorde 1:59:30 h, keď ako prvý človek v dejinách zabehol maratón v regulárnych pretekoch pod dve hodiny. Predchádzajúci svetový rekord (2:00:35) prekonal aj ďalší dvaja v poradí, Etiópčan Yomif Kejelcha a tretí Jacob Kiplimo z Ugandy. Veľký krok pre športovú verejnosť, ešte väčší pre spoločnosť Adidas, ktorá marketingovo využila jedinečný výkon na prezentáciu nových supertopánok Adizero Adios Pro Evo 3. Maratón prináša radosť a emócie v každej časti štartového poľa, píše neuveriteľné príbehy tým najlepším, aj tým z posledných riadkov výsledkovej listiny!